

Programma voor de maanden nov. en dec.

Zo. 17 nov. Herfstwandeling,
de bestemming is nog een verrassing!
We vertrekken om 9.00 uur vanaf
de P-plaats bij de Rabobank.

Zo. 29 dec. Winterwandeling met aansluitend koffie/thee
en een stukje vlaai.
We vertrekken om 13.15 uur vanaf de P-plaats bij de
Rabobank. De wandeling start om 13.30 uur vanaf "De
Bekkerie" in de Boekend.
We lopen een gedeelte van de Koelbroekroute van
ongeveer 5 km, daarna is er koffie/thee met vlaai.
U kunt zich opgeven bij Els 077 4772315.

Rosse populierenboleet
foto: Loe Giesen.

Website: www.facebook.com/ivnbaarlomaasbree
e-mail adres: www.ivn.nl/afdeling/baarlo-maasbree
IVN-baarlo-maasbree@hotmail.com

Voor € 20,- per jaar bent u lid. U kunt dan meedoen
met alle activiteiten en u ontvangt maandelijks ons
krantje met info en het programma.

Bestuur:

Piet Mölling 077-3547179
Els van Knippenberg 077-4772315
Wil Holtackers 077-4771957
Anne-Mieke van Deynen 077-3820904

Rabobank
Venlo e.o.

ivn natuur
educatie
Baarlo-Maasbree

 Beleef de natuur

Ós Greun Blaedje

November 2019

Afd. Baarlo Maasbree

Rabo Clubsupport

Op donderdagavond 31 oktober was de bekendmaking van de uitslag van de Rabo Clubsupport Campagne. Om 19.30 uur begon de finale-avond in de Maaspoort, die gepresenteerd werd door oud-voetballer Maurice Graef.

IVN Baarlo-Maasbree heeft in totaal 61 stemmen gekregen en die waren goed voor een mooi bedrag van Euro 375,62. Het bedrag wordt ingezet voor het behoud van de natuur in onze omgeving.

Alle mensen die op IVN Baarlo-Maasbree hebben gestemd, willen we langs deze weg heel hartelijk bedanken!

De tuin van herfst naar winter

Ook na het wisselen van het jaargetijde gebeurt er nog van alles in de tuin door de natuur en wat de mens ervan maakt. In de tuin beginnen de bladeren te vallen en sommige bomen en struiken hebben al geen blad meer. Opvallend op het moment is, dat er nog al wat bloemen in bloei staan of nu beginnen te bloeien. Bijvoorbeeld de rozen in mijn tuin doen het nog goed en de eerste aronskelken kruipen uit de grond. De oorzaak hiervan is het zachte weer met hoge temperaturen en de overvloedige regenval van de laatste tijd. We mogen dit toch als een uitzonderlijke situatie beschouwen. Zoals gezegd de bladeren gaan vallen of liggen al op de grond. Nu een aanwijzing v.w.b. die bladeren. Moeten we deze opruimen? En de groencontainer volstouwen? De natuur vraagt ons dit niet te doen. Laten liggen voor de levende wezens die in de winter in onze tuin rondscharrelen. Tussen de bladeren zitten een aantal soorten insecten die voedsel zijn voor vogels. Als je naar buiten kijkt zie je merels, vinken, roodborstjes, huismussen rondscharrelen en zich tegoed doen aan de insecten op en tussen de bladeren. Dit gaat zo door tijdens het winterhalfjaar. Verder zijn bladeren als zij vergaan goede mest voor de grond voor het komend voorjaar.

We hebben het nu toch over insecten. Zij zijn zeer belangrijk voor de natuur en de ontwikkeling ervan. Nog belangrijker! Nu van alle kanten horen en lezen we, dat er al driekwart van alle insectensoorten zijn verdwenen. Voornamelijk door toedoen van de mens. Dus het opruimen van insecten is eigenlijk uit den boze. We hebben nog een voorbeeld: "Behoud het insect". Niet over bijen, maar over de kevers en torren die wegkruipen in schuurtjes, tussen planken en ander hout, al dan niet verpopt. Er zijn lieden die er plezier aan hebben om de beestjes uit hun winterschuilplaats te pulken.

Laat zitten deze beestjes voor het volgende seizoen evenals de spinnen in holten van bomen en planken. Zij zorgen weer voor nakomelingen. Nu iets over het snoeien van bomen en struiken. "Snoeien doet groeien" zegt men. Er wordt veel gesnoeid in het najaar. Dit heeft veel voordeel voor de groei het jaar daarop. Je ziet het direct in het voorjaar. Een gesnoeide en gekortwiekte tuin heeft ook voordelen voor vogels. Het is opvallend, dat je nu meer vogels ziet in de tuin. Ze kunnen zich ook niet verschuilen tussen takken en bladeren en worden zichtbaar voor de toeschouwer. Opmerkelijk is verder de aanwezigheid van soorten die je normaal niet in je tuin ziet. In mijn gesnoeide tuin zag ik onlangs een groene specht, Vlaamse gaai, groenlingen, pimpelmezen. Die komen natuurlijk ook, omdat in het buitengebied minder voedsel te vinden is.

Nog even terug te komen op het snoeien zelf: laat voldoende takken van enkele meters hoog staan, opdat vogels daar in kunnen vluchten, als een kat in de buurt is. In een vorig artikel hebben we al gesproken over de wintervoeding van vogels. Belangrijk zijn zaden en vetbollen voor zangvogels en pinda's voor de grotere soorten. Broodkorsten, zonnepitten en pinda's zijn geschikt voor de grote soorten. Zorg er wel voor, dat alles zoutloos is. Dit geldt ook voor drinkwater dat door toevoeging van suiker minder snel bevriest. Voor het drinken een bak gebruiken waaruit de vogels alleen maar kunnen drinken. Niet te groot, opdat de vogels alleen maar drinken en zich niet gaan baden, want dan zouden de vleugels bij vorst kunnen bevriezen. Veel mensen weten niet, dat vogels een winterkwartier waarderen. Een paar nestkasten ophangen met de opening gericht naar het oosten spaart vogelleven bij winterweer.

Bij mij in de tuin zie je de zoogdieren eekhoorn, egel en een enkele keer een vos. Zij maken dankbaar gebruik van de voederplank voor vogels en eten mee. Je hoeft weinig extra's voor deze dieren te doen. De egel heeft echter een ander menu. Hij houdt meer van slakken en wormen en is gek op een blikje kattenvoer. Belangrijk is om de zoogdieren zoveel mogelijk van de straat te houden. Per jaar worden duizenden kleine zoogdieren zoals egels en eekhoorns doodgereden. Indien mogelijk kun je de diertjes binnen je eigen tuin en met die van de buurman binnen houden door de tuinen met elkaar te verbinden en een doorgang te maken, zodat de dieren in een aantal tuinen kunnen verblijven.

Als men te werk gaat zoals boven beschreven kunnen onze vogels en zoogdieren gespaard blijven en goed de winter doorkomen. Als men graag iets wil weten over de tuin in de winter stel de vraag aan de leden van de Faunagroep. Zij zullen je graag helpen. Piet

Paddenstoelenlezing door Loe Giesen

Op dinsdagavond 1 oktober waren 13 mensen aanwezig in “t Paedje” bij een lezing over paddenstoelen. Op een laagdrempelige wijze behandelde Loe Giesen deze avond veel facetten van de paddenstoel, waarbij prachtige foto's met veel oog voor detail te zien waren.

Alle foto's zijn door Loe zelf genomen, hoofdzakelijk in het gebied ten oosten van de Maas tussen Venlo en Roermond en net over de grens bij het voormalig munitiedepot in Brüngen, in het Brachterwald en in het Elmpterbruch.

Er zijn veel manieren waarop we paddenstoelen kunnen groeperen. We kunnen ze grofweg typeren als vrienden, vijanden en vuilnismannen, oftewel als mycorrhiza-symbionten, parasieten en saprofieten.

Mycorrhiza-symbionten zijn de schimmels die samen leven (in symbiose) met het wortelstelsel van diverse soorten loof- en naaldbomen. Voorbeelden hiervan zijn de Russula's, Melkzwammen, Vezelkoppen en de Vliegenzwam.

Parasieten profiteren van levende wezens zonder een nuttige functie te vervullen voor het aangetaste organisme. Ze houden zich in leven ten koste van hun gastheer. Eén van de bekendste parasieten is de Honingzwam. Als een boom eenmaal is aangetast door deze zwam dan legt de boom binnen enkele jaren het loodje. Ook de Tonderzwam is een bekende parasiet.

Saprofieten zijn de recyclers van dood organisch materiaal (hout en strooisel).

Onder andere Zwavelkoppen, Inktzwammen, Elfenbankjes en Helmmycena's voeden zich met afstervend materiaal; dit zijn de opruimers van het bos en deze soorten verteren organisch materiaal dat afgestorven is.

Barstende leemhoed, foto: Loe Giesen

Paddenstoelen kun je ook indelen in steeltjeszwammen (basidiomyceten) en zakjeszwammen (ascomyceten). Het meest bekend is de eerste groep: de steeltjeszwammen. Hiertoe behoort het overgrote deel van de gewone hoed-met-steel paddenstoelen. Steeltjeszwammen vormen de sporen aan het uiteinde van een soort steeltje dat alleen met een microscoop te zien is. De sporen hangen aan de lamellen onder de hoed van de paddenstoel. Bekende soorten als de Vliegenzwam, de Amethystzwam, de Honingzwam en de Champignon behoren tot deze groep. Zakjeszwammen vormen de grootste groep in het rijk van de paddenstoelen en komen in veel verschillende vormen voor. Naast soorten als Morieljes, Truffels, Kluiszwammen en Judasoren behoren hier ook allerlei kleine schimmels en paddenstoelen toe. Ze danken hun naam aan de sporenzakjes (asci) waarin de sporen zitten. De sporen komen vrij zodra ze rijp zijn en worden voor hun verspreiding geholpen door de wind of door het contact met water, bijvoorbeeld als ze worden geraakt door een regendruppel.

We kunnen de paddenstoelen ook onderverdelen naar aanleiding van hun uiterlijke kenmerken. Zo zijn er:

- Plaatjeszwammen, zoals de Duivelsbroodrussula en de Oesterzwam;
- Buisjes- en gaatjeszwammen, zoals de Winterhoutzwam, de Dennenvoetzwam en Echte tonderzwam. Ook boleten zoals het Eekhoortjesbrood, de Wortelende boleet en de Gele ringboleet behoren tot deze groep;
- Stekelzwammen, met als voorbeeld de Gewone oorlepelzwam;
- Knots- en koraalzwammen, zoals de Draadknotszwam, Gele knotszwam, Witte koraalzwam, maar bijvoorbeeld ook de Grote sponszwam;
- Korstzwammen, zoals de Spekzwoerdzwam en Oranje aderzwam;
- Trilzwammen, met als voorbeeld de Gele trilzwam en het Kleverig koraalzwammetje;
- Buikzwammen, hier vallen de Bovisten (Ruitjesbovist), Stuifzwammen (Parelstuifzwam), Stinkzwammen (Grote stinkzwam), Aardsterren (Gekraagde aardster) en Nestzwammetjes (Geel nestzwammetje) onder;
- Bekerzwammen en Kelkzwammen, zoals de Rode kelkzwam. De Grote oranje bekerzwam en de Anemonenbekerzwam, die parasiteert op de wortels van de Bosanemoon;
- Schijfzwammen, zoals de zeldzame Olijfschijfzwam;
- Kernzwammen, met als voorbeeld de glanzende houtschoolzwam of de rupsendoder;

Welke benadering je ook kiest: zwammen zijn boeiende organismen die je, in een grote variatie, het hele jaar door en vrijwel overal kunt aantreffen.

Tijdens de lezing kwamen allerlei termen aan de orde. We noemen hier: Hyfen of schimmeldraden: de lange en dikkere, zich vertakkende draden van een schimmel.

Mycelium of zwamvlok: het uit schimmeldraden bestaande gedeelte van een zwam dat meestal onder de grond of in het hout zit. Dit gedeelte is vaak niet of nauwelijks zichtbaar.

Hymenium: de sporenvormende laag van een paddenstoel. Bij plaatjeszwammen bevindt zich dit op en tussen de lamellen.

Roodgerande houtzwam met guttatiedruppels, foto: Loe Giesen

Guttatiedruppels: deze ontstaan als de paddenstoel in de groei grote hoeveelheden vocht opzuigt en het overschot aan water kwijt moet. Grote druppels vocht aan de rand van de groeiende zwam zijn dan het resultaat. Ze komen o.a. voor op de Roodgerande houtzwam en de Biefstukzwam.

Geotropie: het verschijnsel dat veel paddenstoelen tijdens de groei kunnen draaien of bewegen ten gevolge van de zwaartekracht. Zo staan de vruchtlichamen in de juiste positie ten opzichte van de aarde en worden de sporen naar beneden afgeworpen. Geotropie komt o.a. voor bij de Echte tonderzwam.

Hygrofaan: de paddenstoel is in natte toestand duidelijk anders gekleurd dan bij droog weer. Een goed voorbeeld is de Botercollybia.

Umbo: de bult die in sommige gevallen in het midden van de hoed van de paddenstoel zit.

Tenslotte nog een ezelsbruggetje om het Heksenschermpje en het Elfenschermpje uit elkaar te houden. Heksen dragen lange rokken en doordat er nauwelijks zonlicht bij kan, hebben ze tamelijk witte benen. Elfjes dragen korte rokjes, waardoor hun benen wat donkerder zijn. Het Heksenschermpje (*Mycena rosea*) is ook wat rozer van kleur, terwijl het Elfenschermpje (*Mycena pura*) iets blauwpaarser is. Dat zal dan vast door de kou zijn; dat komt natuurlijk door dat korte rokje.

Rond 22.00 uur gingen we huiswaarts nadat we Loe hartelijk hadden bedankt voor de inspirerende lezing, waarbij we volop van zijn kennis en enthousiasme hebben genoten!

Verslag excursie Landgoed 'de Bedelaar'

Zondag 20 oktober, we gaan vandaag naar Landgoed 'de Bedelaar' bij Haelen. Het is nog droog als we met een kleine groep vertrekken, uiteindelijk zijn we in totaal met zes personen. Bij aankomst zien we op de parkeerplaats bij De Busjop een liggende boomstam, waar veel Rechte Koraalzwam op groeit.

Onze gids, Jan van Horne, heet ons welkom. Het zal meer een cultuur- dan een natuurexcursie worden, met professor Eugène Dubois in de hoofdrol.

Jan verklaart eerst de naam 'Busjop': deze kan verwijzen naar de bisschop in Roermond, naar de familie Bisschops en naar het buurtschap Busjop. Maar het meest waarschijnlijke is dat de naam is ontstaan, omdat daar ooit een 'sjop' (open schuur) in of bij 'de bus' (het bos) heeft gestaan.

We gaan op pad en zien veel geringde berken staan. Staatsbosbeheer, de eigenaar van dit gebied zaagt tegenwoordig indien mogelijk, de bomen niet meer om, maar ze worden geringd. Vanuit het wandelend publiek zijn er veel opmerkingen over de grootschalige bomenkap gekomen en zo blijft de boom in elk geval nog vele jaren een ecologische functie houden.

In dit gebied liggen 16 urnenheuvels, die hier ontstaan zijn tussen 1100 v. Chr. en 800 v. Chr. De vroegere bewoners gaven hun dierbaren voedsel, geld en zwaarden mee naar het hiernamaals. In 1951 werd een mooi versierd, opgerold zwaard gevonden, dat nu in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden te bewonderen is. Het grafveld Busjop was lange tijd begroeid, maar nu is het een open gebied waarin de urnenheuvels goed zichtbaar zijn. Het wordt begraasd, zodat ook de braam niet te veel gaat woekeren.

We lopen verder en zien een wissel van een das. Jan leert ons het verschil tussen de hol-opening van een das (liggend ovaal) en die van een bever (staand ovaal). We passeren de Tungelroyse beek. De oorspronkelijke loop ligt een stukje verder. We gaan er kijken en Jan vertelt dat daar ooit een hamerbijl van dioriet is gevonden. Deze steen komt uit IJsland en is in de IJstijd meegevoerd.

Ook deze hamerbijl is in Leiden in het museum terechtgekomen, er staat een kaartje bij met: 'Hamerbijl, type Busjop'.

Er stromen maar liefst zeven beken door het Leudal.

In de oudheid kwamen de mensen uit de omgeving met hun overledenen in een bootje naar het urnenveld.

Jan vertelt over het voederen bij de ijsvogel: de jonge ijsvogeltjes wisselen steeds van plaats, als er eentje gevoerd is, schuift hij op en komt de volgende voor de opening te zitten, op deze manier (voedercarrousel) krijgt ieder vogeltje zijn eerlijke deel!

We komen in het gebied van de Spikkerhof. In deze hoeve zorgde moeder Vossen met haar zes zonen en twee dochters tijdens de Tweede Wereldoorlog voor veel onderduikers. Onlangs is hierover een mooi toneelstuk opgevoerd: 'Vossen van de Spik'. De naam Spikkerhof komt van 'spik': een pad in een moerassige laagte. Ook het klooster St. Elisabeth kent een lange historie. Dirk van Altena, de Heer van Horne, ging op pelgrimage naar Santiago. Hij werd onderweg erg ziek en beloofde om bij genezing een klooster te bouwen. Hij genas en zo werd rond 1180 klooster St. Elisabeth gesticht. De broeders Kaulieten zaten er en ook hebben er korte tijd zusters gewoond. Nu is het een verzorgingstehuis.

We komen bij het Spikkerven: op het hoge gedeelte zien we geen berken staan, maar waar het lager is, zien we veel berkenopslag. Op dit moment is Staatsbosbeheer bezig met de ontwikkeling van een 'grijparm-machine' om zo de berkenopslag machinaal te lijf te kunnen gaan.

De waterstand was hier voor 2016 veel hoger, er verdronken zelfs planten. Er stonden veel zeldzame planten rondom het Spikkerven onder andere moeraszegge, ereprijs, draadgentiaan en waterlobelia. Veel van deze planten zijn inmiddels verdroogd. Gelukkig heeft Staatsbosbeheer een zaadbank, waar de zaden van deze planten worden bewaard.

Onderweg naar Landgoed 'de Bedelaar' zien we elfenschermpjes en heksenschermpjes, ook staan er verderop veel prachtige vliegenzwammen ('een heel kabouterdorpje', wordt er gezegd). Er staan hier overal paddenstoelen, maar we hebben niet de tijd om ze allemaal goed te bekijken.

Jan vertelt nog het een en ander over Dubois: Eugène werd in 1858 in Eijsden geboren als zoon van een apotheker. Als klein jochie ging hij al met zijn pa mee om geneeskrachtige planten te zoeken. De slimme jongen kende al gauw alle Latijnse plantennamen. Op zijn 12de ging hij naar het internaat in Roermond, zo leerde hij dit gebied kennen. Na zijn middelbare schooltijd ging hij naar Amsterdam om medicijnen en anatomie te studeren. Daar leerde hij de evolutietheorie van Darwin kennen. Hij wilde die theorie graag bewijzen en ging op zoek naar 'the missing link', de schakel tussen mens en aap. Na zijn afstuderen ging hij in het leger om als legerarts uitgezonden te kunnen worden. Hij stelde drie eisen aan de plek waar hij heen wilde: er moesten grotten zijn, er moesten apen wonen en het moest er warm zijn. Hij kwam in Java terecht en daar vond hij na lang zoeken inderdaad een schedel, een dijbeen en een tand. Aan de inhoud van de schedel (tussen aap en mens in) en door de vorm van het gewricht van het dijbeen, kwam hij tot de conclusie, dat dit de ontbrekende schakel was tussen aap en mens. De vondst van deze *Pithecanthropus erectus* werd bepaald niet met gejuich ontvangen, vooral in kerkelijke kringen (en die waren machtig in die tijd) werd hij verketterd. Ook in de wetenschappelijke wereld werd zijn ontdekking met grote reserve ontvangen.

Vanaf 1906 zocht hij geregeld zijn toevlucht op zijn buitenverblijf Landgoed 'de Bedelaar'. Dubois pendelde tussen het landgoed en Amsterdam, waar hij als hoogleraar mineralogie en kristallografie, geologie en paleontologie doceerde, en Haarlem, waar hij conservator van het Teylers Museum was. Dubois was een lastig mens in de omgang, en naarmate hij ouder werd, traden zijn onaangename karaktereigenschappen sterker op de voorgrond. Daardoor raakte hij in een steeds groter isolement in de wetenschappelijke wereld en met zijn gezin. Ontgoocheld en verbitterd trok professor Dubois zich steeds meer terug op Landgoed 'de Bedelaar', waar hij in 1940 kwam te overlijden.

De niet gelovige Dubois mocht niet begraven worden in de gewijde grond bij de kerk van Haelen en hij werd ter aarde besteld op het kerkhof in Venlo. Op zijn grafsteen staan replica's van het schedelkapje en het dijbeen. Achteraf geldt Dubois als de ontdekker van een belangrijke schakel in de menselijke evolutie. Hij heeft daarmee na zijn dood een prominente plaats in de geschiedenisboeken gekregen.....

Inmiddels is het gaan regenen en zo past het weer perfect bij het verhaal wat onze gids over het leven van professor Dubois vertelt.

Het Landgoed 'de Bedelaar' kun je onderverdelen in drie stukken:

- Het openbare gedeelte;
- Het gedeelte waar de villa van professor Dubois staat;
- Het gedeelte met het ven en het houten tuinhuis.

We komen als eerste in het stuk bos waar de villa ligt. Deze villa is in 1907 gebouwd en het ontwerp is zeker voor die tijd, modern te noemen. Er is een torentje met daarin de werkkamer van de professor. Van hieruit had hij een overzicht over het landgoed.

De villa is later door zijn kleinkind verkocht en heeft verschillende functies gehad. Tegenwoordig is de villa eigendom van Wonen Limburg en is het geheel verhuurd aan Stichting Moveoo en in gebruik als opvang voor dak- en thuislozen. Onze gids belt aan en laat even weten dat we het terrein op gaan, dit is afgesproken zodat de bewoners niet worden verrast door een groepje vreemdelingen. Even later nemen we een kijkje bij het houten tuinhuis waarin professor Dubois leefde voordat de villa werd gebouwd. Het huisje heeft uitzicht op het ven en is omgeven door een hoog hekwerk. Dit gedeelte van het landgoed is slechts bij hoge uitzondering te bezichtigen en is nog steeds eigendom van de familie Dubois. We bewonderen de villa, die mooi is gerestaureerd en goed onderhouden wordt en we lopen door naar de vleermuizentoren. Deze vleermuizentoren in 1916 opgericht, had het doel om vleermuizen te lokken en tevens onderdak te bieden. De vleermuizen waren nodig om de vele muggen te vangen die rond de vennen aanwezig waren en werden ook uitvoerig bestudeerd. Het idee was dat insectenetende vleermuizen een natuurlijk bestrijdingsmiddel zouden kunnen zijn. De toren is in de jaren negentig gerestaureerd en is een rijksmonument. We lopen een stukje verder en komen bij de ijskelder, een gemetselde, met aarde bedekte en door bomen beschaduwde kelder. 's Winters werd ijs uit de vennen gehakt en in de ijskelder opgestapeld en afgedekt met hooi ter isolatie, op die manier bleef het ijs lang goed. Tegenwoordig is de ijskelder van belang als overwinteringsplaats voor vleermuizen, vanwege de rust en constante temperatuur.

We verlaten dit gedeelte van het landgoed en komen in een stuk bos dat voor iedereen toegankelijk is. Dubois raakte rond 1900 geïnteresseerd in de kleigroeven van de keramische industrie bij Tegelen. Uit opgegraven zaden bleek dat er ooit een veel warmer klimaat had geheerst en hij hoopte ook daar schakels in de menselijke evolutie te vinden. Het Landgoed 'de Bedelaar' wilde Dubois omvormen in een landschap zoals het er in een ver verleden bij Tegelen uitgezien zou hebben. Hij had daarbij een natuurpark voor ogen waarin de natuur zijn gang kon gaan en waar evenwicht zou ontstaan. Hij liet zaden uit de tropen opsturen, plantte exotische bomen, legde een vogelbosje aan en veranderde hoogteverschillen in het landschap. Het 38 ha omvattende gebied werd van een open heidelandschap omgevormd tot een dicht bosgebied. Het voedselarme ven veranderde hij in een voedselrijk ven door verlaging van de waterstand, bemesting en introductie van exotische waterplanten. De soortenrijkdom van het ven is inmiddels sterk verminderd, van de ongeveer 6000 exoten die hier op het landgoed werden aangeplant, zijn er nog slechts zes grote exemplaren over, waaronder de Oostenrijkse den (*Pinus nigra nigra*) en de Mammoetboom (*Sequoiadendron giganteum*).

Even later staan we bij de uilentoren, die in 1937 werd gebouwd en die enkele jaren geleden door de Studiegroep Leudal is opgeknapt. Jan heeft de sleutel geregeld en we kunnen naar binnen. De toren is 15 meter hoog en heeft een grondoppervlak van 4 bij 4 meter. We moeten drie trappen beklimmen om boven te komen. We twijfelen even, maar zetten dan toch wat aarzelend door. De eerste trap is van ijzer met telkens twee spijlen als trede, het valt mee.

Maar als we wat hoger komen merken we dat er op de eerste verdieping geen licht is. Dit is het vleermuizenverblijf. De tweede trap is van hout met 10 centimeter brede treden. Gelukkig schijnt Albert ons bij met het licht van zijn mobieltje. We komen op de tweede verdieping waar invliegopeningen voor zwaluwen zijn. Dan beklimmen we de derde trap die voert ons naar de bovenste verdieping waar gemetselde uilenkasten te vinden zijn. Er heeft hier inderdaad al vaker een kerkuil gebroed, maar het idee om meerdere uilenpaartjes in één toren te laten broeden is natuurlijk onzin. De uil heeft namelijk een eigen territorium nodig en wil daarin geen andere concurrenten. We zitten op de zolderverdieping en in de houten balken van de dakconstructie zien we enkele spreuken die hier in de Tweede Wereldoorlog door onderduikers zijn aangebracht. De onderduikers verbleven op de Spikkerhof en werden bij onraad op de zolder van de uilentoren ondergebracht. Hier op de bovenste verdieping van de uilentoren zijn ook enkele raampjes die open kunnen. We maken enkele foto's van de herfstkleuren beneden ons en dan gaan we beginnen aan de afdaling. Na een tijdje staan we allemaal weer heelhuids op de grond en lopen we terug naar het beginpunt van onze excursie.

Onze gids heeft nog een leuk weetje voor ons in petto over de mossel en de bittervoorn. Jan zoekt langs de waterkant van de beek naar de Aziatische korfmossel, een exoot. De mannelijke bittervoorn zoekt een zoetwatermossel uit en af en toe stoot hij de mossel aan, zodat de mossel aan de bittervoorns gewend raakt en niet zijn schelp zal sluiten tijdens het paringsspel. Als een vrouwtje nadert laat ze zich door het mannetje naar de mossel leiden en zet haar eitjes af. Het legsel blijft in de mossel, waar eitjes en uitgekomen larven beschermd zijn tegen predatie. Als de larven het uiterlijk van een klein visje hebben, verlaten zij de mossel en hebben zo een grote overlevingskans.

We kwamen vandaag om meer te horen over professor Dubois en onze gids is daarin ook zeer geslaagd. Maar de hoeveelheid aan paddenstoelen die we langs ons pad tegenkwamen is eveneens vermeldenswaardig. Zonder specifiek er naar te zoeken kwamen we onder andere tegen: Krulzoom, Vliegenzwam, Grote Parasolzwam, Geelwitte Russula, Elfenschermpje, Hekschermpje, Draadknotszwam, Gewone Zwavelkop, Eekhoortjesbrood, Grote Stinkzwam, Geschubde Inktzwam, Rechte Koraalzwam, Paardenhaartaailing, Helmmycena, Elfenbankje, Reuzenzwam. Rond 12.30 uur zijn we terug bij de Busjop en we bedanken onze gids Jan van Horne hartelijk voor deze speciale ochtend, met als hoogtepunt de leuke en spannende klimpartij in de gerestaureerde toren!

Wil en Els